

חוק המרכולים, שעת היישום

מבחן השבת

בעוד פחות מעשרה ימים: חוקי העזר שאושרו בערים החילוניות ייכנסו לתוקף • האם יהיה מי שיפעיל את סמכותו שלא לאשרם?

חלוץ באזהרה מוקדמת. עו"ד אורי פז

כל הרשויות המקומיות שתקנו את חוקי העזר שלהן לפתיחת המסחר בשבת.

לסיום, עו"ד פז מציג את העובדה שחוק המרכולים הוא תיקון לפקודת העיריות ומחייבן 'על פי כל דין' כפי שינוי הנוסח שבוצע בחקיקה האחרונה, כאשר הוא מזכיר כי לזו אף קדם בשלושה-עשר יום התיקון הידוע לחוק שעות עבודה ומנוחה, שקדם כאמור ל'חוק המרכולים' וקבע כי על שר העבודה, בבואו לתת היתר לפתיחת עסק בשבת, להתחשב בשיקולי "רווחת העובד, מסורת ישראל, קיום חלופה שאינה מחייבת העסקה בשעות המנוחה השבועית, ההשפעה שיש במתן ההיתר על אופי המרחב הציבורי שבו תתבצע העבודה שלגביה מתבקש ההיתר, וכל שיקול אחר שיש בו כדי להגשים את תכליות חוק זה".

← סמכות חדשה, סמכות ישנה

לאור זאת, מבקש עו"ד אורי ישראל פז משר הפנים, לעשות שימוש בסמכותו מכוח הוראות 'חוק המרכולים', ולסרב לאשר את תיקון חוק העזר של עיריית גבעתיים, וערים נוספות אחרות, לפתיחת העסקים בשבת - ויפה שעה אחת קודם.

השאלה הנשאלת עתה היא, האם חוקי עזר שני חקקו עוד לפני פרסומו של 'חוק המרכולים' הארצי, יכולים להתבטל על ידי שר הפנים, מתוקף הסמכות החוקית שנתונה הייתה ממילא בידי שר הפנים לבטל כל חוק שיבחר.

כזכור, בראיון לגלי צה"ל ערב חקיקת 'חוק המרכולים' אמר דרעי כי הרשויות המקומיות המחוקקות חוקי עזר המתירים פתיחת עסקים בשבת, 'מבזבזות זמן' כלשונו, כיוון שגם היום יש לו סמכות לפסול אותם. "המצב החוקי כבר 70 שנה במדינת ישראל, כולל היום, שכל חוקי העזר שמחוקקות הרשויות המקומיות בכל הנושאים - לשר הפנים יש סמכות תוך 60 יום מקבלת החוק על ידי מועצה, להודיע שהוא מעכב את החוק, ואז להחליט אם הוא מאשר את החוק או לא מאשר את החוק", אמר דרעי. "כל החוקים שאתם רואים עכשיו בכותרות - מרוץ נגד הזמן - אין לזה שום תועלת".

אם אכן בסמכותו לפסול את חוקי העזר העירוניים נגד השבת - הרי שעם 'חוק המרכולים' או בלעדיו, שעת המבחן של דרעי הגיעה.

ישראל פלר

לאחר שבראיון שהעניק ל'ידיעות אחרונות' מיד לאחר אישור 'חוק המרכולים' בכנסת הצהיר שלא יאכוף אותו - שעת המבחן האמיתית של שר הפנים החרדי הגיעה.

הזמן שחלף מיום אישור חוקי עזר שחוקקו במחטף ימים ספורים לפני אישור החוק הארצי בכנסת, או מיד לאחריו, מעמיד את דרעי מול מבחן היישום. עתה, יוכל השר דרעי להחליט אם להשתמש בסמכותו ול"שלוף אישור לתיקונים של חוקי עזר לפתיחת עסקים בשבת או לחלופין להתעלם.

מי שכמו תמיד חלוץ באזהרה מוקדמת על אודות השבת, הוא עו"ד אורי ישראל פז, שמיהר לפנות במכתב ביום שלישי השבוע אל שר הפנים אריה דרעי בבקשה לפסול את תיקון חוק העזר לפתיחת עסקים וסגירתם (בשבת) שנחקק במועצת עיריית גבעתיים. עו"ד פז מייצג את חברי מועצת עיריית גבעתיים, גב' טלי ארגמן, מר מושיק גולדשטיין ועו"ד אורנה צדוק, שחוששים מיום חלוף 60 יום עת החקיקה העירונית, שתוקן בשעות הלילה של ה-31.12.17. וזאת, לאחר מחטף ולאחר שההצבעה נדחתה בחמישה ימים לאחר תביעה של החברים הנ"ל בביהמ"ש המחוזי בת"א, ע"י עו"ד פז. לא ניכנס לפרטי העלילה, אך סביר להניח כי רק לאחר יום או יומיים מהחקיקה בפועל הוגשה בקשה לשר הפנים לאישור, אולם עם זאת - המועד האחרון שהשר יוכל לאשר או לשלול את החוק, סומך מאוד - ועד עתה, יום ג' בצהריים, הוא טרם טרח לעשות זאת.

← בידי השר הממונה

כזכור, בהתאם להוראות חוק המרכולים, שר הפנים מוסמך שלא להסכים לתיקון חוק עזר עירוני כלשהו - "אלא אם כן פתיחתם של העסקים בימי המנוחה, כפי שמוצע בחוק העזר, נדרשת כדי לספק צרכים אשר לדעת השר הם צרכים חיוניים".

אגב, לצד עיריית גבעתיים, למשרד הפנים פנו ככל הנראה לקבלת האישור גם העיריות אילת, גל-בוע, רמת-גן, חולון, מודיעין-מכבים-רעות, שגב שלום והרצליה.

לאור העובדה שבעקבות אישור החוק - או אפילו אי שלילתו ע"י שר הפנים - תתרבה במקביל גם העסקת עובדי העירייה בשבת, מציג עו"ד פז בפנייתו לשר דרעי שורה של שאלות קשות (שלא את כולן נוכל לכלול במסגרת היריעה הקצרה): "לאור הצעת חוק העזר המוצע ישנו חשש רב כי הדבר יצריך העסקת עובדי העירייה בשבת. הדבר עלול לפגוע ביום המנוחה השבועי של העובדים ובתנאי העסקתם בהתאם להסכמים המקובלים. על כן, נבקש לדעת כמה עובדי עירייה מועסקים כיום בשבת? מהו ההיתר החוקי לכך ועל ידי מי ניתן? ומהו הצפי להעסקה לאחר מעבר חוק העזר המתוקן?".

בהמשך פנייתו מציין עורך הדין פז כי "מתן היתר לפתיחת עסקים בשבת בטבורה של עיר בישראל מהווה פגיעה בלתי סבירה ובלתי מידתית (מבחינה משפטית) באיכות החיים של תושבי הרחובות הסמוכים לעסקים הפתוחים בשבת, בכך שתופרע מנוחת סוף השבוע שלהם ושל כל בני משפחתם. עיריית גבעתיים לא השכילה לתת לכך את דעתה בטרם החליטה לתקן את חוק העזר העירוני, וכמוה לא השכילו אף שאר

המחלקה
ללימודי גברים

מכללה ירושלים
איכות לימודית תורנית חינוכית
האהרן לביתא

מסלול חינוך

תואר

ותעודת הוראה

למורים בכירים
בוגרי ישיבות
השלמה ל-B.ED
בכל התחומים

בשנת תשע"ט יפתח בע"ה
המחזור השלושה עשר של

תכנית לימודי גברים

התכנית מיועדת למי שהקדישו שנים רבות ללימוד בישיבה גבוהה, העוסקים בהוראה, או מתכוונים לכך. התכנית מקוצרת ומותאמת לרמת הלומדים.

בסיום התכנית יוענק תואר ראשון + תעודת הוראה

מלגות לסטודנטים

אפשרות למלגות קמח / טורונטו

לצד ההתמחות בהוראת תושב"ע יש לבחור באחד מהתחומים הנדרשים במוסדות החינוך:

← תנ"ך או מחשבת ישראל
← חינוך מיוחד

← הוראת מתמטיקה - מילגת 2,000 ₪
← הוראת האנגלית - מילגת 2,000 ₪

לפרטים והרשמה:

073-2750688 / 02-6750981

rishumramim@michlalah.edu • www.michlala.edu